

Uniwersytet Warszawski
Wydział Prawa i Administracji
Adrian Szatkiewicz

Streszczenie pracy doktorskiej pt.: „Przedawnienie zaległości podatkowych w polskim prawie”

Rozprawa doktorska pt. „Przedawnienie zaległości podatkowych w polskim prawie” została poświęcona interdyscyplinarnej analizie newralgicznego procesu wygaszania zadawnionych należności daninowych, co przenikało unitarną konstrukcję instytucji przedawnienia. Przechodząc do rzeczy poszczególne części pracy w sposób intencjonalny powiązано z kwestiami rudymenarnymi, nie tylko dla weryfikowanej tematyki, ale również dla wielodziedzinowych procesów prawnych i pozaprawnych, czy też globalnego rozwoju Naszego kraju. Uwzględniono zatem fakt, iż byt normatywny zaległości podatkowych generuje implikacje wykraczające poza dziedzinę daninową, paralelnie oddziałując na kształt newralgicznych zależności ekonomiczno-gospodarczych.

Wskutek czego weryfikacji poddano w szczególności: uwarunkowania ściśle historyczne Polski jako państwa w pełni autonomicznego od 1989 r., konotacje funkcjonalne występujące pomiędzy wektorem fiskalnym oraz stabilizacyjnym, przyjętą przez ustawodawcę metodologię procesu wygaszania zadawnionych zaległości podatkowych, konstrukcję instytucji przedawnienia oraz jej warunkowy poziom efektywności determinowany przez dualny mechanizm wstrzymania biegu terminu przedawnienia (zawieszenia i przerwania), pryncypialną konstytucyjność, czy też zwyczajną rzetelność legislacyjną węzłowych przesłanek wstrzymania oraz niekiedy enigmatyczną postawę ustawodawcy, dane statystyczne NIK egzemplifikujące sytuację zarówno organów podatkowych, jak również podatników, zwłaszcza w aspekcie temporalnym, a więc sprzężonym koherentnie z czynnikiem czasu jako determinantem skuteczności przedawnienia, korelacje o charakterze ekonomiczno-gospodarczym, względnie ekonomiczno-podatkowym.

W niniejszej dysertacji naukowej w sposób wzajemny zestawiono funkcjonalność instytucji przedawnienia ogniskującą ściśle wokół dualnego układu wartości komplementarnych, a więc wektora fiskalnego oraz wektora stabilizacyjnego, a także unitarną konstrukcję analizowanego mechanizmu. To zaś przenikało węzłową kwestię przeprowadzonego procesu badawczego, stanowiącą swoisty papierek lakmusowy pracy (pomocnicza teza analityczna), a zatem rzeczywisty charakter implikacji, o której mowa w art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (dalej jako: O.p.)¹. On bowiem jest radykalnie relatywny, co wiąże się inherentnie z uwarunkowaniami konwersji terminu przedawnienia zaległości podatkowych (art. 70 § 1 O.p.). Nadto oznaczone zjawisko

---

¹ j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 z późn. zm.

zakotwiczone bezpośrednio na gruncie kondycji temporalnej obrotu podatkowego generuje wielodzielnicowe implikacje, ponieważ zasadniczy brak świadomości, kiedy zaległość podatkowa musi ulec przedawnieniu z mocy prawa, dezawuuje sytuację prawną oraz pozaprawną podatników, paralelnie wprowadzając zbędny element niepewności.

Tak więc analiza obejmowała sferę czysto normatywną mechanizmu wygaszania zadawnionych należności daninowych, a następnie krytyczną syntezę wniosków badawczych transponowano na multidyscyplinarny segment ekonomiczno-podatkowy, co pozwoliło rzetelnie zidentyfikować wady, nie tylko obowiązujących przepisów, ale również przyjętej przez legislatora metodologii funkcjonującej od początku lat 80 XX w. Konkretyzując czas jako samoistny determinant efektywności fazy poboru podatków nawet przy nieograniczonej skali wartości, a więc radykalnym wydłużeniu terminu przedawnienia, nie gwarantuje z góry pożądanego poziomu efektywności.